

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlášené: 13. 3. 199

Časová verzia predpisu účinná od: 13.03.1990

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

63

OZNÁMENIE

Federálneho ministerstva zahraničných vecí

Federálne ministerstvo zahraničných vecí oznamuje, že 28. marca 1989 bola v Bratislave podpísaná Zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o právnej pomoci a úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach.

So Zmluvou vyslovilo súhlas Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky a prezident Československej socialistickej republiky ju ratifikoval. Ratifikačné listiny boli vymenené v Budapešti 13. januára 1990.

Zmluva nadobudne platnosť na základe svojho článku 93 dňom 12. februára 1990. Týmto dňom stratí platnosť Zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach z 2. novembra 1961, vyhlásená č. 91/1962 Zb.

Slovenské znenie Zmluvy sa vyhlasuje súčasne.

ZMLUVA medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o právnej pomoci a úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach

Prezident Československej socialistickej republiky

a

Prezidiálna rada Maďarskej ľudovej republiky

vedení želaním čo najviac upevniť všestranné priateľské vzťahy a rozvíjať spoluprácu medzi oboma štátmi a ich národmi v súlade so Zmluvou o priateľstve, spolupráci a vzájomnej pomoci medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou zo 14. júna 1968,

v snahe prehĺbiť a zdokonaľiť poskytovanie právnej pomoci a právny styk medzi justičnými a inými orgánmi činnými v právnych veciach a ochranu práv a záujmov štátnych občanov

sa rozhodli uzavrieť túto zmluvu a

na tento cieľ vymenovali za svojich splnomocnencov:

Prezident Československej socialistickej republiky
akademika Milana Čiča,
ministra spravodlivosti Slovenskej socialistickej republiky,

Prezidiálna rada Maďarskej ľudovej republiky
akademika Kálmána Kulcsára,
ministra spravodlivosti,

ktorí po výmene svojich plných mocí, ktoré zistili v riadnej a náležitej forme, sa dohodli takto:

PRVÁ ČASŤ
Všeobecné ustanovenia

Článok 1
Právna ochrana

(1) Štátni občania jednej zmluvnej strany požívajú na území druhej zmluvnej strany rovnakú právnu ochranu v osobných a majetkových veciach ako štátni občania druhej zmluvnej strany.

(2) Štátni občania jednej zmluvnej strany majú právo obracať sa voľne a bez prekážok na orgány druhej zmluvnej strany činné v občianskych, rodinných a trestných veciach, vystupovať pred nimi, podávať žiadosti a návrhy a vykonávať iné procesné úkony za rovnakých podmienok ako štátni občania druhej zmluvnej strany.

(3) Ustanovenia tejto zmluvy sa použijú obdobne aj na právnické osoby.

(4) Pre účely tejto zmluvy sa občianskymi vecami rozumejú aj pracovné veci a družstevné členské vzťahy.

Článok 2
Právna pomoc

(1) Súdny, prokuratúry, štátne notárstva (ďalej justičné orgány) a iné orgány činné v občianskych, rodinných a trestných veciach si poskytujú v týchto veciach právnu pomoc.

(2) V pracovných veciach si navzájom poskytnú právnu pomoc len príslušné justičné orgány.

Článok 3

Spôsob styku

(1) Justičné orgány zmluvných strán sa pri vykonávaní tejto zmluvy stýkajú navzájom priamo, pokiaľ nie je v tejto zmluve stanovené inak.

(2) Iné orgány činné v občianskych, rodinných a trestných veciach sa pri vykonávaní tejto zmluvy stýkajú prostredníctvom príslušných justičných orgánov, pokiaľ nie je v tejto zmluve stanovené inak.

(3) Ústrednými orgánmi v zmysle tejto zmluvy sú zo strany Československej socialistickej republiky Generálna prokuratúra Československej socialistickej republiky, Ministerstvo spravodlivosti Českej socialistickej republiky a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej socialistickej republiky; zo strany Maďarskej ľudovej republiky Ministerstvo spravodlivosti Maďarskej ľudovej republiky a Generálna prokuratúra Maďarskej ľudovej republiky.

Článok 4

Používanie jazyka

(1) Orgány zmluvných strán používajú vo vzájomných stykoch pri vykonávaní tejto zmluvy vlastný úradný jazyk alebo ruský jazyk.

(2) Na uľahčenie právneho styku sa podľa možnosti pripájajú preklady písomností v jazyku dožiadanej zmluvnej strany aj v tých prípadoch, v ktorých ich zmluva povinne nepredpisuje.

Článok 5

Rozsah právnej pomoci

Zmluvné strany si poskytujú právnu pomoc výkonom jednotlivých úkonov, najmä spisovaním, zasielaním a doručovaním listín, vykonávaním prehliadok, odnímaním a odovzdávaním vecných dôkazov, získavaním a vykonávaním znaleckých posudkov, výsluchom účastníkov, obvinených, svedkov, znalcov a iných osôb a výkonom rozhodnutí.

Článok 6

Obsah dožiadania o právnu pomoc

(1) Dožiadanie musí obsahovať:

- a) označenie dožadujúceho orgánu,
- b) označenie dožiadaného orgánu,
- c) označenie veci, v ktorej sa žiada o právnu pomoc,
- d) meno a priezvisko účastníkov, miesto ich trvalého alebo prechodného pobytu, ich štátne občianstvo, povolanie a v trestných veciach u obvinených, obžalovaných alebo odsúdených podľa možnosti aj miesto a dátum narodenia a mená rodičov; u právnických osôb ich názov a sídlo,
- e) mená, priezviská a adresy svedkov a zástupcov osôb uvedených v písmene d),
- f) predmet dožiadania a údaje, ktoré sú potrebné na vybavenie dožiadania,
- g) v trestných veciach i opis a označenie spáchaného trestného činu.

(2) Dožiadanie musí byť opatrené podpisom oprávnenej úradnej osoby a odtlačkom úradnej pečiatky dožadujúceho orgánu.

(3) Zmluvné strany môžu pri poskytovaní právnej pomoci používať dvojjazyčné tlačivá.

Článok 7

Spôsob vybavenia dožiadania

(1) Pri vybavovaní dožiadania použije dožiadaný orgán právne predpisy svojho štátu. Na žiadosť dožadujúceho orgánu bude dožiadanie vybavené spôsobom uvedeným v dožiadaní, ak to nie je v rozpore s právnym poriadkom dožiadanej zmluvnej strany.

(2) Ak dožiadaný orgán nie je kompetentný, dožiadanie zašle kompetentnému orgánu a upovedomí o tom dožadujúci orgán.

(3) Ak nie je známa presná adresa osoby uvedenej v dožiadaní, dožiadaný orgán urobí potrebné opatrenia na jej zistenie. Ak nemôže zistiť adresu, upovedomí o tom dožadujúci orgán a súčasne vráti dožiadanie.

(4) Na požiadanie dožadujúceho orgánu dožiadaný orgán včas oznámi dožadujúcemu orgánu aj zúčastneným stranám miesto a čas vybavenia dožiadania.

(5) Po vybavení dožiadania vráti dožiadaný orgán spisy dožadujúcemu orgánu; v prípadoch, v ktorých nebolo možné dožiadaniu vyhovieť, s vrátením spisov súčasne oznámi dôvody, ktoré zabránili jeho vybaveniu.

Článok 8

Ochrana svedkov a znalcov

(1) Predvolanie svedka alebo znalca, ktorý má bydlisko na území jednej zmluvnej strany, pred justičný orgán druhej zmluvnej strany nemôže obsahovať hrozbu použitia donucovacích prostriedkov pre prípad nedostavenia sa.

(2) Svedok alebo znalec, ktorý sa na základe predvolania dostaví pred dožadujúci orgán druhej zmluvnej strany, nesmie byť bez ohľadu na svoje štátne občianstvo stíhaný podľa trestných ani správnych predpisov za trestný čin, ktorého sa dožiadanie týka, ani za iný čin, ktorý spáchal pred prekročením štátnych hraníc dožadujúcej zmluvnej strany, a nemožno na ňom vykonať trest uložený za taký čin.

(3) Túto ochranu však svedok alebo znalec stratí, keď neopustí územie dožadujúcej zmluvnej strany do týždňa po tom, keď mu dožadujúci orgán oznámi, že jeho prítomnosť už nie je potrebná. Do tejto lehoty sa nezapočítava čas, počas ktorého svedok alebo znalec nemohol opustiť územie dožadujúcej zmluvnej strany bez svojho zavinenia.

(4) Svedok alebo znalec má právo na náhradu nákladov na cestu a pobyt, ako aj ušlého zárobku a znalec okrem toho aj na znalecké. V predvolaní sa uvedie, aké náhrady patria svedkovi alebo znalcovi. Na jeho žiadosť sa mu poskytne preddavok na náhradu nákladov.

Článok 9

Doručovanie

Dožiadaný orgán doručí písomnosti podľa právnych predpisov svojho štátu, ak doručovaná písomnosť je napísaná v jazyku dožiadanej zmluvnej strany alebo je k nej pripojený overený preklad do tohto jazyka. Inak doručí písomnosť adresátovi, ak je ochotný ju prevziať dobrovoľne. Článok 6 a 7 tejto zmluvy sa použije primerane.

Článok 10

Doklad o doručení

Doručenie sa preukáže potvrdením podpísaným príjemcom a opatreným odtlačkom úradnej pečiatky dožiadaného orgánu, dátumom a podpisom oprávnenej úradnej osoby alebo potvrdením vydaným dožiadaným orgánom, ktorým sa preukáže spôsob, miesto a čas doručenia. Ak sa doručovaná písomnosť zašle v dvoch vyhotoveniach, môže sa prijatie písomnosti a vykonané doručenie potvrdiť aj na druhom rovnopise.

Článok 11

Doručovanie vlastným štátnym občanom

Zmluvné strany môžu doručovať písomnosti svojim štátnym občanom i prostredníctvom svojich diplomatických misií alebo konzulárnych úradov.

Článok 12

Trovy právnej pomoci

(1) Za vybavenie dožiadania nebude dožiadaná zmluvná strana žiadať náhradu trov. Každá zo zmluvných strán znáša všetky trovy vzniknuté pri poskytovaní právnej pomoci na svojom území.

(2) Dožiadaný orgán oznámi dožadujúcemu orgánu výšku vzniknutých trov. Ak dožadujúci orgán vymôže náhradu trov od osoby, ktorá je povinná ju zaplatiť, náhrada trov zostane dožadujúcej zmluvnej strane.

Článok 13

Právne informácie

Ústredné orgány zmluvných strán si na žiadosť poskytujú informácie o právnych predpisoch, ktoré platia, alebo platili na ich území, ako aj informácie o právnej praxi justičných orgánov a o iných právnych otázkach.

Článok 14

Zisťovanie adries a iných údajov

(1) Justičné orgány zmluvných strán si na žiadosť poskytujú pomoc pri zisťovaní adries osôb zdržiavajúcich sa na ich území, ak je to potrebné na uplatnenie práv ich štátnych občanov.

(2) Ak sa v justičnom orgáne jednej zmluvnej strany uplatní nárok na výživné proti osobe, ktorá sa zdržiava na území druhej zmluvnej strany, justičný orgán tejto zmluvnej strany na žiadosť poskytne pomoc aj pri zistení zamestnávateľa tejto osoby, ako aj výšky jej príjmu.

Článok 15

Platnosť listín

(1) Listiny, ktoré vydal alebo overil príslušný orgán jednej zmluvnej strany a ktoré sú opatrené odtlačkom úradnej pečiatky a podpisom oprávnenej úradnej osoby, sa na území druhej zmluvnej strany použijú bez ďalšieho overovania. To isté platí i pre odpisy a preklady listín, ktoré overil príslušný orgán.

(2) Listiny, ktoré sa na území jednej zmluvnej strany považujú za verejné, majú na území druhej zmluvnej strany dôkaznú moc verejných listín.
Zasielanie dokladov o osobnom stave

Článok 16

(1) Príslušné orgány zmluvných strán si budú navzájom zasielať výpisy z matrik týkajúce sa zápisov o štátnych občanoch jednej zmluvnej strany v matrikách druhej zmluvnej strany. Výpisy sa budú zasielať ihneď po vykonaní zápisu do matrik, a to bezplatne diplomatickou cestou. To platí aj pre dodatočné zápisy, zmeny alebo opravy zápisov.

(2) Príslušné orgány jednej zmluvnej strany zašlú na žiadosť orgánov druhej zmluvnej strany žiadané výpisy pre úradnú potrebu bezplatne diplomatickou cestou.

(3) Žiadosti štátnych občanov jednej zmluvnej strany o zaslanie výpisu z matriky možno zaslať priamo príslušnému orgánu druhej zmluvnej strany. Vyžiadané doklady sa žiadateľovi zašlú prostredníctvom diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu zmluvnej strany, ktorej orgán doklad vydal. Diplomatická misia alebo konzulárny úrad pri odovzdaní vyberie od žiadateľa poplatok za vyhotovenie dokladu.

Článok 17

Príslušné orgány zmluvných strán si budú zasielať odpisy právoplatných rozhodnutí týkajúcich sa osobného stavu štátnych občanov druhej zmluvnej strany.

Článok 18

Žiadosti štátnych občanov jednej zmluvnej strany o vydanie a zaslanie listín o vzdelaní, o trvaní pracovného pomeru vrátane mzdy alebo iných listín o osobných alebo majetkových právach a záujmoch týchto štátnych občanov možno zaslať priamo príslušnému orgánu druhej zmluvnej strany. Ak orgán nie je príslušný na vydanie a zaslanie týchto listín, zašle žiadosť príslušnému orgánu a upovedomí o tom žiadateľa. Vyžiadané doklady sa žiadateľovi zašlú prostredníctvom diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu zmluvnej strany, ktorej orgán doklad vydal. Diplomatická misia alebo konzulárny úrad pri odovzdaní vyberie od žiadateľa poplatok za vyhotovenie dokladu.

Článok 19

Vydanie vecí a prevod peňazí

Ak podľa ustanovení tejto zmluvy dôjde k odovzdaniu, vývozu alebo prevodu vecí, platobných prostriedkov alebo pohľadávok, uskutoční sa to podľa právneho poriadku dožiadanej zmluvnej strany.

DRUHÁ ČASŤ

Občianske a rodinné veci

PRVÁ HLAVA

Prekážky začatého konania a rozhodnutej veci

Článok 20

Ak je daná právomoc justičných orgánov oboch zmluvných strán podľa tejto zmluvy a začne sa konanie v tej istej veci medzi tými istými účastníkmi pred justičnými orgánmi oboch zmluvných strán, justičný orgán, pred ktorým sa konanie začalo neskôr, podľa právneho poriadku svojho štátu buď konanie zastaví, alebo návrh zamietne. To obdobne platí o právoplatne rozhodnutej veci.

DRUHÁ HLAVA

Veci osobného stavu

Spôsobilosť na práva a právne úkony

Článok 21

(1) Spôsobilosť fyzickej osoby na práva a právne úkony sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom je táto osoba.

(2) Spôsobilosť právnickej osoby na práva a právne úkony sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, podľa ktorého právnická osoba vznikla.

Článok 22

Ak nie je v tejto zmluve stanovené inak, právomoc na konanie o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony je daná súdu zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom je osoba, o spôsobilosti ktorej sa má rozhodnúť.

Článok 23

(1) Ak súd jednej zmluvnej strany zistí, že u štátneho občana druhej zmluvnej strany, ktorý má bydlisko na jej území, sú dôvody na pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, upovedomí o tom príslušný súd druhej zmluvnej strany. To platí aj v tom prípade, keď súd urobí dočasné opatrenia potrebné na ochranu tohto štátneho občana alebo jeho majetku.

(2) Ak súd druhej zmluvnej strany, ktorý bol upovedomený o dôvodoch na pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, nezačne do troch mesiacov konanie alebo sa v tejto lehote nevyjadrí, začne konanie o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony súd tej zmluvnej strany, na území ktorej má tento štátny občan bydlisko. V takomto prípade rozhodnutie o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony môže byť vyslovené len z dôvodov, ktoré sú určené právnymi poriadkami obidvoch zmluvných strán. Rozhodnutie o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony sa zašle príslušnému súdu druhej zmluvnej strany.

Článok 24

Ustanovenie článku 23 tejto zmluvy sa použije obdobne aj pri rozhodovaní o vrátení spôsobilosti na právne úkony.

Článok 25

Vyhlásenie za mŕtveho, nezvestného a dôkaz smrti

(1) Vyhlásenie za mŕtveho sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom bola osoba, ktorá má byť vyhlásená za mŕtveho, v čase, keď podľa posledných správ bola ešte nažive.

(2) Právomoc na konanie o vyhlásení štátneho občana za mŕtveho je daná súdu zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom bola osoba, ktorá má byť vyhlásená za mŕtveho, v čase, keď podľa posledných správ bola ešte nažive.

(3) Súd jednej zmluvnej strany môže vyhlásiť štátneho občana druhej zmluvnej strany za mŕtveho:

- a) na návrh osoby, ktorá mieni uplatniť nárok vyplývajúci z dedičského alebo manželského majetkového práva na nehnuteľnosť nezvestného, nachádzajúcu sa na území zmluvnej strany, ktorej orgán uskutočňuje konanie,
- b) na návrh manžela nezvestného, ktorý v čase podania návrhu má bydlisko na území zmluvnej strany, ktorej orgán uskutočňuje konanie.

(4) V prípadoch uvedených v odseku 3 sa použije právny poriadok podľa odseku 1. Rozhodnutia vynesené podľa odseku 3 majú právne dôsledky len na území zmluvnej strany, ktorej súd o veci rozhodol.

(5) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú obdobne na vyhlásenie za nezvestného a dôkaz smrti.

TRETIA HLAVA

Rodinné veci

Článok 26

Uzavretie manželstva

(1) Podmienky na uzavretie manželstva sa spravujú pre každého štátneho občana, ktorý mieni uzavrieť manželstvo, právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej je štátnym občanom.

(2) Forma uzavretia manželstva sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, na ktorej území sa manželstvo uzaviera.

Článok 27

Osobné a majetkové vzťahy manželov

(1) Osobné a majetkové vzťahy manželov, ktorí sú štátnymi občanmi jednej zmluvnej strany a majú bydlisko na území druhej zmluvnej strany, sa spravujú právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej sú štátnymi občanmi.

(2) Ak je jeden z manželov štátnym občanom jednej zmluvnej strany a druhý štátnym občanom druhej zmluvnej strany, spravujú sa ich osobné a majetkové vzťahy právnym poriadkom zmluvnej strany, na území ktorej majú alebo naposledy mali spoločné bydlisko. Ak takéto spoločné bydlisko nemali, použije súd právny poriadok svojho štátu.

(3) Na konanie o osobných a majetkových vzťahoch manželov je daná právomoc súdov oboch zmluvných strán.

Článok 28

Rozvod

(1) Rozvod manželstva manželov, ktorí sú štátnymi občanmi jednej zmluvnej strany a v čase podania návrhu majú bydlisko na území druhej zmluvnej strany, sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej štátnymi občanmi sú v čase podania návrhu.

(2) Ak jeden z manželov je štátnym občanom jednej zmluvnej strany a druhý štátnym občanom druhej zmluvnej strany, použije súd právny poriadok svojho štátu.

(3) Právomoc na konanie o rozvod je daná súdom oboch zmluvných strán.

Článok 29

Určenie neexistencie manželstva a neplatnosť manželstva

(1) Určenie neexistencie manželstva a vyslovenie neplatnosti manželstva pre nedostatok základných podmienok uzavretia manželstva sa spravuje právnym poriadkom, ktorý sa mal použiť podľa článku 26 ods. 1 tejto zmluvy.

(2) Určenie neexistencie manželstva a vyslovenie neplatnosti manželstva pre porušenie formy pri uzavretí manželstva sa spravuje právnym poriadkom platným v mieste, kde bolo manželstvo uzavreté.

(3) Na konanie o určení neexistencie manželstva a neplatnosť manželstva je daná právomoc súdov oboch zmluvných strán.

Článok 30

Právne vzťahy medzi rodičmi a deťmi

(1) Určenie, uznanie a zapretie otcovstva sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, na území ktorej sa dieťa narodilo.

(2) Pokiaľ ide o formu uznania otcovstva, postačí, ak sa postupovalo podľa právneho poriadku zmluvnej strany, na území ktorej k uznaniu došlo.

(3) Ostatné právne vzťahy medzi rodičmi a deťmi, najmä úprava výchovy a výživy dieťaťa sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, na území ktorej má dieťa bydlisko.

(4) Na konanie o právnych vzťahoch medzi rodičmi a deťmi je daná právomoc orgánu zmluvnej strany, na území ktorej má dieťa bydlisko. V prípade rozvodu manželstva rodičov je daná právomoc toho orgánu, pred ktorým sa uskutočňuje konanie o rozvod manželstva.

Článok 31

Ostatné druhy vyživovacej povinnosti

(1) Ostatné druhy vyživovacej povinnosti podľa rodinného práva sa spravujú právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom je osoba, ktorá uplatňuje nárok na výživné.

(2) Právomoc na konanie je daná súdu zmluvnej strany, na území ktorej má bydlisko osoba, ktorá uplatňuje nárok na výživné.

Článok 32

Osvojenie

(1) Osvojenie sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom je osvojiteľ v čase podania návrhu na osvojenie.

(2) Na osvojenie musí dať súhlas dieťa, ako aj iné osoby a orgány, ak to vyžadujú právne predpisy zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom je osvojované dieťa.

(3) Ak dieťa osvojujú manželia, z ktorých jeden je štátnym občanom jednej zmluvnej strany a druhý štátnym občanom druhej zmluvnej strany, musia byť splnené podmienky ustanovené právnymi poriadkami oboch zmluvných strán.

(4) Na konanie o osvojenie je daná právomoc orgánu zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom je osvojiteľ v čase podania návrhu na osvojenie; v prípade, že si dieťa osvojujú manželia, z ktorých jeden je štátnym občanom jednej zmluvnej strany a druhý štátnym občanom druhej zmluvnej strany, je daná právomoc orgánu zmluvnej strany, na území ktorej majú alebo naposledy mali manželia spoločné bydlisko.

(5) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov sa obdobne vzťahujú aj na zrušenie osvojenia. Opatrovníctvo a poručníctvo

Článok 33

(1) Vznik a zánik opatrovníctva a poručníctva sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom je opatrovanec a poručenec.

(2) Právne vzťahy medzi opatrovníkom a opatrovancom a medzi poručníkom a poručencom sa spravujú právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej orgán ustanovil opatrovníka alebo poručníka.

(3) Povinnosť prijať funkciu opatrovníka a poručníka sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom je osoba, ktorá má byť ustanovená za opatrovníka alebo poručníka.

(4) Na konanie o opatrovníctve a poručníctve je daná právomoc orgánu zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom je opatrovanec alebo poručenec.

(5) Ak opatrovanec alebo poručenec má bydlisko na území jednej zmluvnej strany, za opatrovníka alebo poručníka sa môže ustanoviť aj štátny občan druhej zmluvnej strany, a to za predpokladu, že má bydlisko na území zmluvnej strany, kde sa má opatrovníctvo alebo poručníctvo vykonávať, a že jeho ustanovenie najlepšie vyhovuje záujmom opatrovanca alebo poručenca.

Článok 34

(1) Ak sú na ochranu záujmov štátneho občana jednej zmluvnej strany, ktorého bydlisko alebo majetok je na území druhej zmluvnej strany, potrebné opatrovnícke alebo poručnícke opatrenia, orgán tejto zmluvnej strany bez odkladu upovedomí o tom orgán uvedený v článku 33 ods. 4 tejto zmluvy.

(2) V neodkladných prípadoch môže orgán druhej zmluvnej strany vykonať primerané dočasné opatrenia podľa právneho poriadku svojho štátu, musí však o tom bez odkladu upovedomiť orgán uvedený v článku 33 ods. 4 tejto zmluvy. Tieto opatrenia zostanú v platnosti až do iného rozhodnutia tohto orgánu.

Článok 35

(1) Orgán, ktorého právomoc je daná podľa článku 33 ods. 4 tejto zmluvy, môže preniesť poručníctvo alebo opatrovníctvo na orgán druhej zmluvnej strany, ak osoba, ktorej bol ustanovený poručník alebo opatrovník, má na území tejto zmluvnej strany bydlisko, prechodný pobyt alebo majetok. Prenesenie poručníctva alebo opatrovníctva nadobudne účinnosť, keď dožiadaný orgán prevezme poručníctvo alebo opatrovníctvo a upovedomí o tom dožadujúci orgán.

(2) Orgán, ktorý podľa odseku 1 prevzal vedenie opatrovníctva alebo poručníctva, vedie ho podľa právneho poriadku svojho štátu; pokiaľ ide o spôsobilosť na práva a právne úkony, postupuje však podľa právneho poriadku zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom je opatrovanec alebo poručenec. Nie je oprávnený na vydávanie rozhodnutí o osobnom stave; môže však udeliť súhlas na uzavretie manželstva, ak sa to vyžaduje podľa právneho poriadku štátu, ktorého štátnym občanom je opatrovanec alebo poručenec.

ŠTVRTÁ HLAVA

Majetkové veci

Článok 36

Forma právnych úkonov

(1) Forma právnych úkonov sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorým sa spravuje právny úkon sám. Stačí však, ak sa postupuje podľa právneho poriadku zmluvnej strany, na území ktorej sa právny úkon urobil.

(2) Forma právnych úkonov týkajúcich sa nehnuteľností sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, na území ktorej je nehnuteľnosť.

Článok 37

Právne vzťahy k nehnuteľnostiam

(1) Právne vzťahy k nehnuteľnostiam sa spravujú právnym poriadkom zmluvnej strany, na území ktorej je nehnuteľnosť.

(2) Na konanie o právnych vzťahoch k nehnuteľnostiam je daná právomoc orgánu zmluvnej strany, na území ktorej je nehnuteľnosť.

Článok 38

Zmluvné záväzkové vzťahy

(1) Zmluvné záväzkové vzťahy, s výnimkou záväzkov týkajúcich sa nehnuteľností, sa spravujú právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorý si zvolia účastníci zmluvy.

(2) Ak k takejto voľbe práva nedošlo, zmluvné záväzkové vzťahy sa spravujú právnym poriadkom zmluvnej strany, na území ktorej sa zmluva uzavrela. Ak sa zmluva uzavrela medzi neprítomnými, spravuje sa právnym poriadkom bydliska (sídla) prijemcu návrhu na uzavretie zmluvy.

(3) Na konanie o zmluvných záväzkových vzťahoch je daná právomoc súdu zmluvnej strany, na ktorom sa účastníci zmluvy písomne dohodli. Ak takejto dohody niet, právomoc je daná súdu zmluvnej strany, na území ktorej má bydlisko (sídlo) odporca. Právomoc je daná aj súdu zmluvnej strany, na území ktorej má bydlisko (sídlo) žalobca, ak je na tomto území predmet sporu alebo majetok odporcu.

Článok 39

Zodpovednosť za škodu

(1) Zodpovednosť za škodu spôsobenú mimo zmluvy sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, na území ktorej došlo k vzniku škody. Ak škodca a poškodený sú štátnymi občanmi druhej zmluvnej strany a majú na jej území bydlisko, použije sa právny poriadok tejto zmluvnej strany.

(2) Uplatnenie regresného nároku vzniknutého v súvislosti s poškodením na zdraví alebo smrťou sa spravuje právnym poriadkom tej zmluvnej strany, ktorá poskytla služby podľa svojich predpisov sociálneho zabezpečenia alebo podľa iných predpisov, ktoré sú právnym základom na regres.

(3) Na rozhodovanie sporov vyplývajúcich zo škody spôsobenej mimo zmluvy je daná právomoc súdu zmluvnej strany, na území ktorej došlo k vzniku škody alebo na území ktorej má škodca bydlisko (sídlo). Právomoc je daná aj súdu zmluvnej strany, na území ktorej má bydlisko (sídlo) poškodený, ak má škodca na tomto území majetok.

PIATA HLAVA

Dedičské veci

Článok 40

Zásada rovnosti

(1) Štátni občania jednej zmluvnej strany majú na území druhej zmluvnej strany rovnaké postavenie ako vlastní štátni občania, ak ide o nadobúdanie majetku alebo iných práv nachádzajúcich sa na území druhej zmluvnej strany dedením zo zákona alebo na základe vyporiadania pre prípad smrti, ako aj v prípade spôsobilosti zriadiť alebo zrušiť vyporiadanie pre prípad smrti.

(2) Štátni občania jednej zmluvnej strany môžu v závete nakladať so svojím majetkom nachádzajúcim sa na území druhej zmluvnej strany.

Článok 41

Použitie práva

(1) Dedenie hnutelností sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom bol porúčiteľ v čase smrti.

(2) Dedenie nehnuteľností sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, na území ktorej sa nachádza nehnuteľnosť.

(3) Posúdenie toho, či ide o hnutelnosť alebo nehnuteľnosť, sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, na území ktorej sa majetok nachádza.

Článok 42

Odúmrť

Ak zostalo dedičstvo a podľa právneho poriadku zmluvnej strany, ktorým sa spravuje dedenie, niet dedičov, hnutelnosti nadobudne zmluvná strana, ktorej štátnym občanom bol porúčiteľ v čase smrti, a nehnuteľnosti zmluvná strana, na území ktorej sa nachádzajú.

Článok 43

Závet

(1) Spôsobilosť zriadiť alebo zrušiť závet, alebo vydediť, ako aj právne účinky nedostatkov v prejave vôle sa spravujú právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom bol porúčiteľ v čase prejavu vôle. Toto právo je rozhodujúce aj pri určení, ktoré druhy vyporiadania pre prípad smrti sú prípustné.

(2) Forma zriadenia alebo zrušenia závetu alebo vydedenia sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom bol porúčiteľ v čase právneho úkonu. Stačí však, ak sa postupovalo podľa právneho poriadku zmluvnej strany, na území ktorej bol uvedený právny úkon urobený.

Článok 44

Právomoc v dedičských veciach

(1) Na prerokovanie hnutelného dedičstva, s výnimkou prípadu uvedeného v odseku 4, je daná právomoc justičnému orgánu zmluvnej strany, ktorej štátnym občanom bol porúčiteľ v čase smrti.

(2) Na prerokovanie nehnuteľného dedičstva je daná právomoc justičného orgánu zmluvnej strany, na území ktorej sa nehnuteľnosť nachádza.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre určenie právomoci na prerokúvanie sporov, ktoré vzniknú v súvislosti s dedičstvom.

(4) Ak predmetom dedičstva sú hnutelnosti, ktoré sú po smrti štátneho občana jednej zmluvnej strany na území druhej zmluvnej strany, a ak s tým súhlasia všetci známi dedičia a odkazovníci, na návrh dediča alebo odkazovníka dedičstvo prerokuje príslušný justičný orgán tejto zmluvnej strany.

Článok 45

Oznamovanie úmrtí

Ak zomrie štátny občan jednej zmluvnej strany na území druhej zmluvnej strany, príslušný orgán bez odkladu upovedomí priamo diplomatickú misiu alebo konzulárny úrad druhej zmluvnej strany o úmrtí a oznámi mu všetko, čo je známe o dedičoch a odkazovníkoch, o ich bydlisku alebo pobyte a o rozsahu dedičstva, ako aj o prípadnom vyporiadaní pre prípad smrti. Ak tento orgán má vedomosť o tom, že po zomretom zostal majetok aj v inom štáte, oznámi aj túto okolnosť.

Článok 46

Oprávnenie diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu v dedičských veciach

(1) V dedičských veciach vrátane dedičských sporov sú diplomatické misie a konzulárne úrady zmluvných strán oprávnené zastupovať, s výnimkou práva odmietnuť dedičstvo, bez osobitného splnomocnenia pred orgánmi druhej zmluvnej strany štátnych občanov svojho štátu, ak sú títo štátni občania neprítomní a ak nemajú splnomocnenca.

(2) Ak zomrie štátny občan jednej zmluvnej strany v čase prechodného pobytu na území druhej zmluvnej strany, odovzdajú sa veci, ktoré mal u seba, bez ďalšieho konania spolu s ich zoznamom diplomatickej misii alebo konzulárnemu úradu zmluvnej strany, ktorej bol štátnym občanom. Na vývoz týchto vecí sa obdobne použije ustanovenie článku 19 tejto zmluvy.

Článok 47

Vyhlásenie závetu

Na vyhlásenie závetu je daná právomoc justičného orgánu zmluvnej strany, na území ktorej je závet. Justičnému orgánu príslušnému prerokovať dedičstvo treba zaslať overený odpis závetu a zápisnice o jeho vyhlásení.

Článok 48

Opatrenia na zabezpečenie dedičstva

(1) Orgán zmluvnej strany, na území ktorej je dedičstvo po štátnom občanovi druhej zmluvnej strany, podľa právneho poriadku svojho štátu urobí opatrenia potrebné na zabezpečenie dedičstva a na jeho správu. Príslušné orgány zmluvných strán budú rovnako postupovať aj v prípadoch, keď ako dedič alebo odkazovník prichádza do úvahy štátny občan druhej zmluvnej strany.

(2) O opatreniach podľa odseku 1 treba upovedomiť diplomatickú misiu alebo konzulárny úrad druhej zmluvnej strany, ktoré môžu pri ich výkone spolupôsobiť priamo alebo prostredníctvom splnomocnenca. Na ich návrh sa môžu opatrenia zmeniť alebo zrušiť, alebo ich výkon odložiť.

(3) Podľa žiadosti orgánu príslušného prerokovať dedičstvo sa opatrenia podľa odseku 1 zmenia alebo zrušia, alebo sa ich výkon odloží.

Článok 49

Vydanie dedičstva

(1) Dedičstvo skladajúce sa z hnutelností alebo výťažok z predaja hnutelností a nehnuteľností patriacich do dedičstva na území jednej zmluvnej strany sa po skončení dedičského konania vydá dedičom alebo odkazovníkom, ktorí majú bydlisko na území druhej zmluvnej strany. Ak dedičstvo alebo jeho výťažok nemožno odovzdať priamo jeho dedičom, odkazovníkom alebo ich splnomocnencom, vydá sa diplomatickej misii alebo konzulárnemu úradu druhej zmluvnej strany.

(2) Vydať dedičstvo podľa odseku 1 možno vtedy, keď:

- a) všetky pohľadávky veriteľov poručiteľa prihlásené v lehote určenej právnym poriadkom zmluvnej strany, ktorej justičný orgán má právomoc na konanie o dedičstve, boli zaplatené alebo zabezpečené,
- b) všetky dlžné dane a poplatky boli zaplatené alebo zabezpečené,
- c) príslušné orgány dali súhlas na vývoz vecí patriacich do dedičstva alebo na prevod výťažku z ich predaja, ak je takýto súhlas potrebný.

ŠIESTA HLAVA

Pracovné veci

Článok 50

(1) Ak sa účastníci nedohodnú inak, pracovný pomer sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, na území ktorej pracovník vykonáva prácu.

(2) Ak štátny občan jednej zmluvnej strany vykonáva prácu na území druhej zmluvnej strany, pracovný pomer sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, kde má sídlo vysielajúca organizácia, s výnimkou, ak aj bydlisko pracovníka je na území zmluvnej strany, kde vykonáva prácu.

(3) Pracovný pomer pracovníka, ktorý vykonáva prácu na vodnom alebo vzdušnom dopravnom prostriedku, sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, kde bol dopravný prostriedok registrovaný; pracovný pomer pracovníka železničného alebo cestného dopravcu sa spravuje právnym poriadkom zmluvnej strany, kde má sídlo dopravca.

(4) Podľa právneho poriadku majúceho rozhodujúci význam pre pracovný pomer sa posudzujú materiálne a formálne náležitosti platnosti pracovnej zmluvy, následky neplatnosti pracovnej zmluvy, ako aj obsah a zánik pracovného pomeru vrátane sporov vyplývajúcich z pracovného pomeru.

(5) Na konanie v pracovných veciach je daná právomoc súdu alebo iného orgánu zmluvnej strany oprávneného na prerokúvanie pracovných sporov, na území ktorej má odporca bydlisko (sídlo). Právomoc je daná aj súdu (orgánu) zmluvnej strany, na území ktorej pracovník vykonáva prácu.

SIEDMA HLAVA

Trovy konania

Článok 51

Oslobodenie od preddavku na trovy konania

Štátnym občanom jednej zmluvnej strany, ktorí vystupujú pred orgánmi druhej zmluvnej strany, pokiaľ majú bydlisko, pobyt alebo sídlo na území jednej zo zmluvných strán, nemožno uložiť zloženie preddavku na trovy konania len z toho dôvodu, že sú cudzinci alebo že na území druhej zmluvnej strany nemajú bydlisko, pobyt alebo sídlo.
Oslobodenie od poplatkov

Článok 52

(1) Štátnym občanom jednej zmluvnej strany sa priznáva na území druhej zmluvnej strany oslobodenie od súdnych, notárskych a správnych poplatkov a ďalšie výhody týkajúce sa poplatkov, ako aj iných trov konania za rovnakých podmienok ako vlastným štátnym občanom. To isté sa

vzťahuje na oslobodenie od platenia hotových výdavkov zástupcu a platenia odmeny za zastupovanie.

(2) Oslobodenie sa vzťahuje aj na konanie o výkone rozhodnutia.

Článok 53

(1) Oslobodenie podľa článku 52 tejto zmluvy sa poskytuje na základe osvedčenia o osobných, rodinných a majetkových pomeroch žiadateľa. Toto osvedčenie vydáva príslušný orgán zmluvnej strany, na území ktorej má žiadateľ bydlisko alebo pobyt.

(2) Ak žiadateľ nemá bydlisko ani pobyt na území žiadnej zo zmluvných strán, osvedčenie môže vydať diplomatická misia alebo konzulárny úrad zmluvnej strany, ktorej je štátnym občanom.

(3) Orgán, ktorý rozhoduje o žiadosti o oslobodenie, môže od orgánu, ktorý osvedčenie vydal, žiadať doplnenie údajov alebo potrebné objasnenie.

Článok 54

(1) Ak štátny občan jednej zmluvnej strany podáva žiadosť o oslobodenie podľa článku 52 tejto zmluvy pred príslušným orgánom druhej zmluvnej strany, môže tak urobiť pred príslušným orgánom podľa miesta svojho bydliska alebo pobytu. Tento orgán postúpi žiadosť spolu s osvedčením vydaným podľa článku 53 tejto zmluvy príslušnému orgánu druhej zmluvnej strany.

(2) Žiadosť o oslobodenie podľa článku 52 tejto zmluvy možno podať súčasne s návrhom na začatie konania, pre ktoré sa oslobodenie žiada.

Článok 55

Oslobodenie podľa článku 52 tejto zmluvy priznané príslušným orgánom jednej zmluvnej strany v určitej veci sa vzťahuje na všetky procesné úkony, ktoré uskutoční v tomto konaní orgán druhej zmluvnej strany.

ÔSMA HLAVA

Uznanie a výkon rozhodnutí

Článok 56

Uznanie a výkon rozhodnutí vo veciach nemajetkovej povahy

(1) Právoplatné a vykonateľné rozhodnutia nemajetkovej povahy v občianskych a rodinných veciach, ktoré vydali justičné orgány jednej zmluvnej strany, sa uznávajú na území druhej zmluvnej strany bez ďalšieho konania pod podmienkou, že justičné orgány druhej zmluvnej strany nevydali právoplatné rozhodnutie v tej istej veci skôr, alebo ak podľa tejto zmluvy, resp. v prípadoch touto zmluvou neupravených podľa právneho poriadku zmluvnej strany, na území ktorej sa o uznanie žiada, nie je konanie vo výlučnej právomoci justičných orgánov tejto zmluvnej strany.

(2) Ak orgán jednej zmluvnej strany vydal právoplatné a vykonateľné rozhodnutie o umiestnení dieťaťa, toto rozhodnutie treba vykonať aj na území druhej zmluvnej strany, kde dieťa žije, ak je dieťa štátnym občanom jednej zo zmluvných strán. Na výkon týchto rozhodnutí sa obdobne použije ustanovenie o výkone rozhodnutia v majetkových veciach.

Uznanie a výkon rozhodnutí v majetkových veciach

Článok 57

(1) Zmluvné strany za podmienok ustanovených v tejto zmluve uznávajú a vykonávajú na svojom území tieto rozhodnutia vydané na území druhej zmluvnej strany:

- a) rozhodnutia súdov majetkovej povahy v občianskych a rodinných veciach, ako aj súdom schválené zmiery v týchto veciach,
- b) rozhodnutia súdov v trestných veciach týkajúce sa náhrady škody.

(2) Za rozhodnutia súdov v zmysle odseku 1 sa považujú aj rozhodnutia v dedičských veciach vydané orgánmi zmluvnej strany, ktoré majú podľa právneho poriadku tejto zmluvnej strany právomoc na konanie.

Článok 58

Zmluvné strany uznávajú a vykonávajú právoplatné rozhodnutia rozhodcovských súdov vydané po nadobudnutí platnosti zmluvy, ako aj zmiery uzavreté pred týmito súdmi, ak podmienky rozhodcovskej zmluvy, prípadne doložky sú v súlade s právnym poriadkom oboch zmluvných strán.

Článok 59

Rozhodnutia uvedené v článku 57 tejto zmluvy sa budú uznávať a vykonávať pod podmienkou, že:

- a) rozhodnutie je právoplatné a vykonateľné podľa právneho poriadku zmluvnej strany, na území ktorej bolo vydané; predbežne vykonateľné rozhodnutia a predbežné opatrenia možno v dožiadanom štáte uznať a vykonať, i keď podliehajú riadnym opravným prostriedkom, ak sú vykonateľné podľa právneho poriadku zmluvnej strany, na území ktorej boli vydané,
- b) justičný orgán zmluvnej strany, na území ktorej bolo rozhodnutie vydané, mal právomoc rozhodnúť vo veci podľa tejto zmluvy a v prípadoch neupravených touto zmluvou podľa právneho poriadku zmluvnej strany, na území ktorej sa žiada o uznanie alebo výkon,
- c) účastník, proti ktorému bolo rozhodnutie vydané a ktorý sa na pojednávaní nezúčastnil, bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný podľa právneho poriadku zmluvnej strany, na území ktorej bolo rozhodnutie vydané, a v prípade procesnej nespôsobilosti bol riadne zastúpený,
- d) o tej istej veci medzi tými istými účastníkmi už skôr právoplatne nerozhodol súd zmluvnej strany, na území ktorej sa má rozhodnutie uznať a vykonať,
- e) o tej istej veci medzi tými istými účastníkmi nebolo uznané alebo vykonané rozhodnutie justičného orgánu tretieho štátu.

Článok 60

(1) Návrh na uznanie alebo výkon rozhodnutia sa môže podať priamo príslušnému súdu zmluvnej strany, na území ktorej sa má rozhodnutie uznať alebo vykonať, alebo súdu, ktorý rozhodol v prvom stupni; v tomto prípade sa návrh postúpi príslušnému súdu druhej zmluvnej strany spôsobom uvedeným v článku 3 tejto zmluvy.

(2) Náležitosti návrhu na výkon rozhodnutia sa riadia právnym poriadkom zmluvnej strany, na území ktorej sa má rozhodnutie vykonať. V návrhu na výkon rozhodnutia ukladajúceho zaplataenie peňažnej sumy oprávnený uvedie, akým spôsobom sa má výkon rozhodnutia uskutočniť.

(3) K návrhu na uznanie alebo výkon rozhodnutia treba pripojiť:

- a) rozhodnutie alebo overený odpis tohto rozhodnutia spolu s potvrdením o právoplatnosti a vykonateľnosti alebo predbežnej vykonateľnosti, ak to nevyplýva zo samotného rozhodnutia,
- b) potvrdenie o tom, že účastníkovi, proti ktorému bolo rozhodnutie vydané a ktorý sa na pojednávaní nezúčastnil, bolo riadne a včas doručené predvolanie na prvé pojednávanie a návrh na začatie konania, ako aj rozhodnutie vo veci podľa právneho poriadku zmluvnej strany, na území ktorej bolo rozhodnutie vydané, a v prípade procesnej nespôsobilosti bol riadne zastúpený,

c) overený preklad návrhu na uznanie alebo výkon rozhodnutia i listín uvedených v písmenách a) a b) tohto odseku do jazyka zmluvnej strany, na území ktorej sa má rozhodnutie uznať alebo vykonať.

(4) Návrh na výkon rozhodnutia treba predložiť s takým počtom rovnopisov s prílohami, aby jeden rovnopis zostal na súde, ktorý bude rozhodovať o nariadení výkonu, a aby každý účastník, proti ktorému návrh smeruje, dostal jeden rovnopis.

Spôsob uznania a výkon rozhodnutia

Článok 61

(1) Právomoc uznať alebo nariadiť výkon rozhodnutia má súd zmluvnej strany, na území ktorej sa má rozhodnutie uznať alebo vykonať.

(2) Súd, ktorý rozhoduje o uznaní alebo nariadení výkonu rozhodnutia, sa obmedzí na zistenie, či boli splnené podmienky uvedené v článkoch 57, 58 a 59 tejto zmluvy, a ak zistí, že tieto podmienky sa splnili, rozhodnutie uzná alebo nariadi jeho výkon. Vecná a miestna príslušnosť súdu sa spravuje právnym poriadkom tej zmluvnej strany, na území ktorej sa má rozhodnutie uznať alebo vykonať.

(3) Na výkon rozhodnutia sa použije právny poriadok zmluvnej strany, na území ktorej sa má rozhodnutie vykonať.

(4) Ak bol na území zmluvnej strany, ktorej súd vydal rozhodnutie, jeho výkon odložený, upovedomí sa o tom dožiadaný súd druhej zmluvnej strany, ktorý nebude vo výkone pokračovať.

(5) Ak to súd považuje za potrebné, môže predvolať a vypočuť účastníkov konania; môže si vyžiadať aj ďalšie informácie od súdu, ktorý rozhodnutie vydal.

Článok 62

Povinný môže podať námietky proti výkonu rozhodnutia, ak je to prípustné podľa právneho poriadku zmluvnej strany, ktorej súd rozhodnutie vydal.

Článok 63

Vývoz vecí a prevod peňazí

Ustanoveniami tejto zmluvy o výkone rozhodnutí nie sú dotknuté právne predpisy zmluvných strán v zmysle článku 19 tejto zmluvy týkajúce sa prevodu peňazí alebo vývozu vecí získaných výkonom rozhodnutia.

Výkon rozhodnutia o náhrade trov

Článok 64

(1) Ak účastníkovi oslobodenému podľa článku 52 tejto zmluvy bolo právoplatným rozhodnutím uložené na území jednej zmluvnej strany nahradiť trovy konania druhého účastníka, príslušný súd druhej zmluvnej strany nariadi výkon rozhodnutia na vymożenie týchto trov na návrh oprávneného bezplatne.

(2) Do trov konania o nariadení výkonu rozhodnutia sa počítajú aj trovy spojené s prekladom a overením listín uvedených v článku 60 ods. 3 písm. c) a článku 65 ods. 2 tejto zmluvy.

Článok 65

(1) Súd, ktorý nariadil výkon rozhodnutia o náhrade trov konania, obmedzí svoje skúmanie len na to, či rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a či je vykonateľné.

(2) K návrhu na výkon rozhodnutia sa pripojí rozhodnutie alebo overený odpis časti rozhodnutia obsahujúcej výrok o trovách konania a potvrdenie vydané súdom, ktorý v prvom stupni rozhodol, že výrok o trovách konania je právoplatný a vykonateľný. Tieto doklady musia byť opatrené overeným prekladom do jazyka zmluvnej strany, na území ktorej sa má vykonať rozhodnutie.

(3) Orgán zmluvnej strany, na území ktorej trovy vznikli, požiada príslušný súd druhej zmluvnej strany, aby vymohol trovy konania. Súd vymoženú sumu odovzdá diplomatickej misii alebo konzulárnemu úradu druhej zmluvnej strany.

Článok 66

(1) Návrh na výkon rozhodnutia o náhrade trov konania, ktoré sa má vykonať na území druhej zmluvnej strany, možno podať na súde, ktorý vydal rozhodnutie o trovách, alebo na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni.

(2) Súd uvedený v odseku 1 zašle návrh príslušnému súdu druhej zmluvnej strany spôsobom uvedeným v článku 3 tejto zmluvy.

Článok 67

Ustanovenia článkov 56, 57 a 59 až 66 tejto zmluvy sa použijú aj na právoplatné a vykonateľné rozhodnutia vydané pred nadobudnutím platnosti zmluvy.

TRETIA ČASŤ

Trestné veci

PRVÁ HLAVA

Prevzatie trestného stíhania

Článok 68

Povinnosť prevziať trestné stíhanie

(1) Každá zmluvná strana sa na žiadosť druhej zmluvnej strany zaväzuje začať trestné stíhanie proti svojmu štátnemu občanovi, ako aj inej osobe, ak má táto osoba na jej území bydlisko, ak je stíhaná pre dôvodné podozrenie z takých činov spáchaných na území druhej zmluvnej strany, ktoré sú súdne trestné podľa právneho poriadku oboch zmluvných strán.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa použije aj vtedy, keď čin, v súvislosti s ktorým sa podáva žiadosť o prevzatie trestného stíhania, sa podľa právneho poriadku dožadujúcej zmluvnej strany považuje za súdne trestný čin a podľa právneho poriadku dožiadanej zmluvnej strany len za priestupok.

(3) V prípadoch uvedených v odsekoch 1 a 2 príslušné orgány dožiadanej zmluvnej strany postupujú podľa svojho právneho poriadku.

(4) Nároky poškodených na náhradu škody, ak boli uplatnené v pôvodnom konaní, sa stanú súčasťou prevzatého konania.

Článok 69

Žiadosť o prevzatie trestného stíhania

(1) Žiadosť o prevzatie trestného stíhania musí obsahovať najmä:

- a) označenie dožadujúceho orgánu;
- b) meno a priezvisko osoby, ktorá mala spáchať čin, jej štátne občianstvo, bydlisko, ako ja ďalšie osobné údaje;
- c) opis skutku, v súvislosti s ktorým sa podáva žiadosť o prevzatie trestného stíhania;

- d) znenie ustanovení právneho predpisu dožadujúcej zmluvnej strany, podľa ktorého sa čin považuje za súdne trestný, ako aj ďalších ustanovení, ktoré majú podstatný význam pri prevzatí stíhaní;
- e) rozsah spôsobenej škody a prípadné nároky poškodených na ich náhradu.

(2) Ustanovením odseku 1 nie je dotknuté ustanovenie článku 6 tejto zmluvy o náležitostiach dožiadania.

(3) K žiadosti sa prikladajú trestné spisy alebo ich overené odpisy a dôkazy, ktoré má k dispozícii dožadujúca zmluvná strana.

Článok 70

Opatrenie na návrat obvineného

(1) Ak obvinený v čase podania žiadosti o prevzatie trestného stíhania je vo väzbe na území dožadujúcej zmluvnej strany, prevezie sa na územie dožiadanej zmluvnej strany.

(2) Ak obvinený v čase podania žiadosti o prevzatie trestného stíhania je na slobode, dožadujúca strana, ak je to potrebné, urobí primerané opatrenia podľa svojho právneho poriadku na jeho návrat na územie dožiadanej zmluvnej strany.

Článok 71

Oznámenie výsledkov prevzatého trestného stíhania

Dožiadaná zmluvná strana je povinná upovedomiť dožadujúcu zmluvnú stranu o výsledku prevzatého trestného stíhania. Ak dôjde k právoplatnému odsúdeniu, na žiadosť dožadujúcej zmluvnej strany sa zašle aj odpis rozsudku.

Článok 72

Dôsledky prevzatia trestného stíhania

(1) Ak podľa článku 68 tejto zmluvy bola podaná žiadosť o prevzatie trestného stíhania, nemôže sa po právoplatnosti konečného rozhodnutia orgánu dožiadanej zmluvnej strany začať trestné stíhanie pred orgánmi dožadujúcej zmluvnej strany, a ak bolo začaté, musí byť zastavené.

(2) Trestné stíhanie sa môže znovu začať na území dožadujúcej zmluvnej strany, ak sa obvinený vyhne trestnému stíhaniu na území dožiadanej zmluvnej strany.

DRUHÁ HLAVA

Vydávanie

Článok 73

Povinnosť na vydanie

(1) Zmluvné strany sa zaväzujú, že za podmienok určených v tejto zmluve si budú na základe žiadosti navzájom vydávať na vykonanie trestného konania alebo výkon trestu odňatia slobody osoby, ktoré sa zdržiavajú na ich území.

(2) Vydanie na vykonanie trestného konania je prípustné iba pri súdnych trestných činoch, za ktoré môže byť uložený podľa právneho poriadku oboch zmluvných strán trest odňatia slobody na jeden rok.

(3) Vydanie na výkon trestu odňatia slobody je prípustné iba pri činoch súdne trestných podľa právneho poriadku oboch zmluvných strán, za ktoré bola vyžiadaná osoba odsúdená na trest odňatia slobody.

Článok 74

Odmietnutie vydania

(1) K vydaniu nedôjde, ak:

- a) vyžiadaná osoba je štátnym občanom dožiadanej zmluvnej strany v čase, keď dôjde žiadosť o vydanie,
- b) súdne trestný čin bol spáchaný na území dožiadanej zmluvnej strany,
- c) podľa právneho predpisu dožiadanej zmluvnej strany sa trestné stíhanie nemôže začať, alebo sa rozsudok nemôže vykonať z dôvodov premlčania alebo iného zákonného dôvodu,
- d) proti osobe, o ktorej vydanie sa žiada, bol pre ten istý trestný čin na území dožiadanej zmluvnej strany vynesený právoplatný rozsudok, alebo trestné stíhanie bolo právoplatným rozhodnutím zastavené.

(2) V prípade odmietnutia vydania upovedomí o tom dožiadaná zmluvná strana dožadujúcu zmluvnú stranu s uvedením dôvodov, pre ktoré sa vydanie odmieta.

Článok 75

Žiadosť o vydanie

(1) Žiadosť o vydanie musí obsahovať:

- a) označenie dožadujúceho orgánu,
- b) meno a priezvisko vyžiadanej osoby, jej štátne občianstvo, ako aj ďalšie osobné údaje a podľa možnosti jej opis a jej fotografiu,
- c) znenie ustanovení právneho predpisu dožadujúcej zmluvnej strany, podľa ktorého sa čin považuje za súdne trestný,
- d) rozsah spôsobenej škody.

(2) K žiadosti o vydanie na vykonanie trestného konania sa pripojí originál alebo overený odpis zatýkacieho rozkazu s opisom skutku, v súvislosti s ktorým sa o vydanie žiada.

(3) K žiadosti o vydanie na výkon trestu odňatia slobody musí byť pripojený overený odpis rozsudku s doložkou o nadobudnutí jeho právoplatnosti. Ak odsúdený už vykonal časť trestu odňatia slobody, uvedie sa, akú časť.

Článok 76

Doplnenie žiadosti o vydanie

Ak žiadosť o vydanie neobsahuje všetky potrebné údaje, môže dožiadaná zmluvná strana žiadať o ich doplnenie, na čo stanoví lehotu do dvoch mesiacov. Lehota stanovená na kratšie ako dva mesiace sa môže zo závažných dôvodov predĺžiť, ani po predĺžení však nesmie presahovať dva mesiace.

Článok 77

Zatknutie za účelom vydania

Dožiadaná zmluvná strana po obdržaní žiadosti bezodkladne urobí opatrenia na zatknutie vyžiadanej osoby, okrem tých prípadov, keď k vydaniu nemôže dôjsť.

Článok 78

Predbežné zatknutie

(1) Zatknutie sa môže vykonať aj pred tým, ako príde žiadosť o vydanie, ak dožadujúca zmluvná strana o to výslovne požiada a oznámi, že na osobu bol vydaný zatýkací rozkaz alebo bol proti nej vynesенý rozsudok, na základe ktorého zamýšľa žiadať o vydanie. Žiadosť o predbežné zatknutie sa môže podať poštou, telegraficky alebo iným vhodným spôsobom vylučujúcim akékoľvek pochybnosti.

(2) Príslušné orgány zmluvných strán môžu aj bez podania žiadosti podľa odseku 1 zatknúť osobu zdržiavajúcu sa na ich území, ktorá podľa ich vedomosti spáchala na území druhej zmluvnej strany súdne trestný čin, pre ktorý sa povoľuje vydanie.

(3) O zatknutí podľa odsekov 1 a 2 treba bezodkladne upovedomiť druhú zmluvnú stranu.

Článok 79

Prepustenie zatknutej osoby

(1) Dožiadaná zmluvná strana môže osobu zatknutú podľa článku 77 tejto zmluvy prepustiť na slobodu, ak v lehote stanovenej podľa článku 76 tejto zmluvy jej dodatočne neboli zaslané údaje, o doplnenie ktorých žiadala.

(2) Osobu zatknutú podľa článku 78 ods. 1 tejto zmluvy možno prepustiť na slobodu, ak žiadosť o vydanie nedôjde do jedného mesiaca od dňa, keď druhej zmluvnej strane bolo oznámené predbežné zatknutie.

(3) Osoba zatknutá podľa článku 78 ods. 2 tejto zmluvy sa prepustí na slobodu, ak žiadosť o vydanie nedôjde do jedného mesiaca od dňa, keď druhej zmluvnej strane bolo oznámené predbežné zatknutie.

Článok 80

Odklad vydania

Ak sa proti vyžiadanej osobe vedie trestné konanie, alebo ak bola odsúdená za iný trestný čin na území dožiadanej zmluvnej strany, vydanie sa môže odložiť do skončenia trestného stíhania alebo ukončenia výkonu trestu.

Článok 81

Dočasné vydanie

(1) Dočasné vydanie vyžiadanej osoby sa uskutoční na základe odôvodnenej žiadosti dožadujúcej zmluvnej strany vtedy, ak by odklad vydania mal za následok premlčanie trestného stíhania, alebo ak by v závažnej miere sťažil vyšetrenie súdne trestného činu.

(2) Dočasne vydaná osoba sa po vykonaní procesných úkonov, pre ktoré bola vydaná, ihneď vráti, najneskôr však do troch mesiacov od dňa dočasného vydania.

Článok 82

Žiadosť viacerých štátov o vydanie

Ak o vydanie osoby žiada niekoľko štátov, dožiadaná zmluvná strana rozhodne, ktorej z týchto žiadostí vyhovie. Pritom sa prihliada na štátne občianstvo vyžiadanej osoby, na miesto spáchania súdne trestného činu a na jeho závažnosť.

Článok 83**Medze stíhatelnosti vydanej osoby**

(1) Vydaná osoba nesmie byť bez súhlasu dožiadanej zmluvnej strany trestne stíhaná, ani nesmie byť na nej vykonaný trest, ani nesmie byť vydaná tretiemu štátu pre iný súdne trestný čin spáchaný pred vydaním, než pre ktorý sa vydanie povolilo.

(2) Súhlas dožiadanej zmluvnej strany nie je potrebný, ak:

- a) vydaná osoba neopustí do jedného mesiaca od dňa skončenia trestného konania alebo výkonu trestu územie dožadujúcej zmluvnej strany; do tejto lehoty sa nezapočítava čas, po ktorý vydaná osoba nemohla územie dožadujúcej zmluvnej strany opustiť bez svojho zavinenia,
- b) vydaná osoba opustila územie dožadujúcej zmluvnej strany a znovu sa na toto územie dobrovoľne vrátila.

Článok 84**Výkon vydania**

Dožiadaná zmluvná strana oznámi dožadujúcej zmluvnej strane miesto a čas vydania. Vyžiadanú osobu možno prepustiť na slobodu, ak ju neprevezme dožadujúca zmluvná strana do 15 dní od dňa určeného na vydanie.

Článok 85**Opätovné vydanie**

V prípade, že sa vydaná osoba akýmkoľvek spôsobom vyhne trestnému stíhaniu alebo výkonu trestu a zdržiava sa na území dožiadanej zmluvnej strany, bude na novú žiadosť opätovne vydaná bez toho, aby bolo treba zaslať listiny uvedené v článku 75 tejto zmluvy.

Článok 86**Oznámenie výsledkov trestného stíhania**

Dožadujúca zmluvná strana bezodkladne upovedomí dožiadanú zmluvnú stranu o výsledkoch trestného stíhania proti vydanaj osobe zaslaním odpisu právoplatného rozhodnutia.

Článok 87**Prevoz**

(1) Zmluvná strana povolí na žiadosť druhej zmluvnej strany cez svoje územie prevoz osôb, ktoré vydal tretí štát zmluvnej strane žiadajúcej o prevoz. Dožiadaná zmluvná strana nie je povinná povoliť prevoz osôb, ktorých vydanie možno podľa tejto zmluvy odmietnuť.

(2) Žiadosť o povolenie prevozu sa podáva a vybavuje rovnakým spôsobom ako žiadosť o vydanie.

(3) Dožiadaná zmluvná strana vykoná prevoz takým spôsobom, ktorý považuje za najvhodnejší.

(4) Súhlas na prevoz nie je potrebný, ak ide o prelet bez medzipristátia.

Článok 88**Náklady vydania a prevozu**

Náklady vydania znáša zmluvná strana, na území ktorej vznikli. Náklady prevozu znáša zmluvná strana, ktorá o prevoz žiadala.

TRETIA HLAVA**Zvláštna ustanovenia o právnej pomoci v trestných veciach****Článok 89****Dodanie osôb vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody**

Ak je osoba predvolaná ako svedok vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody na území dožiadanej zmluvnej strany, táto zmluvná strana zariadi jej dopravenie na územie dožadujúcej zmluvnej strany, ak jej osobný výsluch je bezpodmienečne nutný; táto osoba sa musí držať vo väzbe a po skončení výsluchu musí byť bez meškania vrátená.

Článok 90**Vydanie vecí**

(1) Veci, ktoré páchatel získal trestným činom, pre ktorý sa žiada jeho vydanie, alebo veci, ktoré nadobudol ako protihodnotu za tieto veci, ako aj veci, ktoré slúžia ako dôkaz v trestnom konaní, budú vydané dožadujúcej zmluvnej strane, a to aj v tom prípade, že k vydaniu páchatela nedôjde pre jeho smrť, útek alebo z iného dôvodu.

(2) Dožiadaná zmluvná strana môže dočasne odložiť vydanie žiadaných vecí, ak sú potrebné na iné trestné konanie.

(3) Práva tretích osôb na veci, ktoré boli vydané druhej zmluvnej strane, zostávajú nedotknuté. Po skončení trestného konania sa tieto veci vrátia zmluvnej strane, ktorá ich zaslala, alebo s jej súhlasom sa vydajú priamo oprávneným osobám.

Článok 91**Oznamovanie odsúdenia**

(1) Príslušné orgány zmluvných strán si navzájom podávajú správy o právoplatných rozsudkoch v trestných veciach, ktoré súdy jednej zmluvnej strany vydali proti štátnym občanom druhej zmluvnej strany.

(2) Na základe odôvodnenej žiadosti si príslušné orgány zmluvných strán navzájom podávajú správy o právoplatných rozsudkoch a o právoplatných rozhodnutiach, ktorými bolo zastavené konanie, i vtedy, ak sa týkajú osôb, ktoré nie sú štátnymi občanmi dožadujúcej zmluvnej strany.

(3) Príslušné orgány zmluvných strán si navzájom zasielajú aj správy o právoplatných rozhodnutiach týkajúcich sa štátnych občanov druhej zmluvnej strany, ak sa trestné konanie skončilo zastavením.

(4) Príslušné orgány zmluvných strán si na žiadosť zasielajú podľa možnosti odtlačky prstov osôb uvedených v odsekoch 1 a 2.

Článok 92**Zasielanie výpisov z registra trestov**

Príslušné orgány zmluvných strán zašlú justičným orgánom druhej zmluvnej strany na ich žiadosť výpisy z registra trestov.

ŠTVRTÁ ČASŤ
Záverečné ustanovenia

Článok 93

Táto zmluva podlieha ratifikácii a nadobudne platnosť tridsiatym dňom po výmene ratifikačných listín. Výmena ratifikačných listín sa uskutoční v Budapešti.

Článok 94

Táto zmluva sa uzatvára na päť rokov. Jej platnosť sa predlžuje vždy na ďalších päť rokov, ak ju písomne nevytvorí žiadna zo zmluvných strán najmenej šesť mesiacov pred uplynutím práve prebiehajúceho päťročného obdobia.

Článok 95

(1) V deň, ktorým táto zmluva nadobudne platnosť, stratí platnosť Zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o úprave právnych vzťahov vo veciach občianskych, rodinných a trestných z 2. novembra 1961.

(2) Ak Konzulárny dohovor medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou zo 17. mája 1973 odkazuje na Zmluvu medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach, bude sa týmto odkazom rozumieť odkaz na túto zmluvu.

Dané v Bratislave dňa 28. marca 1989 v dvoch vyhotoveniach, každé v slovenskom a maďarskom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť.

Za Československú socialistickú republiku:

Milan Čič v. r.

Za Maďarskú ľudovú republiku:

Kálmán Kulcsár v. r.

